

**Komentarz do poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,
przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji
kryzysowych (druk sejmowy nr 539)**

Projekt poselski, którego głównym merytorycznym postulatem jest dodanie w treści ustawy nowego art. 10d. w brzmieniu „*Nie popełnia przestępstwa, kto w celu przeciwdziałania COVID-19 narusza obowiązki służbowe lub obowiązujące przepisy, jeżeli działa w interesie społecznym i bez naruszenia tych obowiązków lub przepisów podjęte działanie nie byłoby możliwe lub byłoby istotnie utrudnione.*” **nie spełnia podstawowych standardów dobrej legislacji.**

Autorzy błędnie uzasadniają konieczność ustawowego wyłączenia bezprawności i karalności czynów podejmowanych w związku z przeciwdziałaniem COVID 19 powołując się na analogię do stanu wyższej konieczności przewidzianego w ustawie Kodeks karny. Dodatkowym warunkiem niekaralności byłoby w zamierzeniu projektodawców spełnienie kryterium ochrony interesu społecznego w związku z niemożnością osiągnięcia zamierzonego celu lub znacznym utrudnieniem jego osiągnięcia bez naruszenia obowiązków służbowych lub obowiązujących przepisów.

Stan wyższej konieczności przewidziany w art. 26 Kodeksu karnego polega na działaniu w celu uchyleniu bezpośredniego niebezpieczeństwa grożącemu jakimkolwiek dobru prawnie chronionemu, jeżeli niebezpieczeństwa nie można inaczej uniknąć, a dobro poświęcone przedstawia wartość niższą od dobra ratowanego lub nie przedstawia wartości oczywiście wyższej od dobra ratowanego. Stan wyższej konieczności nie może jednak dotyczyć ogólnie istniejącego niebezpieczeństwa, którego swobodnej oceny dokonuje osoba naruszająca obowiązki lub przepisy, szczególnie gdy w projektowanym przepisie brak przesłanek oceny wartości dobra ratowanego względem istniejących obowiązków lub przepisów.

W projekcie posłużono się nieostrymi oraz niezdefiniowanymi pojęciami „przeciwdziałanie COVID-19”, „interes społeczny”, „istotne utrudnienie”, które pozostawiają szerokie pole do interpretacji okoliczności towarzyszących naruszeniu obowiązków lub przepisów przez nieograniczone grono adresatów tego przepisu. Projektowany art. 10 d nie odnosi się także do konkretnych typów czynów zabronionych, przez co stwarza ryzyko powoływania się przez dowolną osobę naruszającą obowiązki służbowe lub obowiązujące przepisy we własnej ocenie w interesie społecznym w warunkach epidemii na określone w tym przepisie wyłączenie odpowiedzialności karnej.

Autorzy projektu wprost powołują się na oczekiwany skutek działania wstecz projektowanego przepisu ustawy jako korzystniejszego dla osób, których bezprawność działania w obowiązującym obecnie stanie prawnym mogłaby skutkować ich ukaraniem. Argumentacja ta stanowi wyraźny przejaw działania w celu instrumentalizacji prawa.

Postulat wejścia w życie ustawy w dniu następującym po dniu ogłoszenia tego aktu prawnego stanowi również rażące naruszenie zasady *vacatio legis*, która umożliwi wszystkim zainteresowanym zapoznanie się z nowymi przepisami i przygotowanie do ewentualnych zmian, jakie mogą wynikać z ich wejścia w życie. W przypadku projektowanej zmiany nie zachodzą przesłanki skrócenia czternastodniowego okresu spoczywania ustawy ze względu na ważny interes państwa.

Zamiar wprowadzenia do porządku prawnego przepisu umożliwiającego zniesienie karalności dowolnego czynu dokonanego w ocenie dowolnego sprawcy „*w interesie społecznym w celu przeciwdziałania COVID-19*” należy ocenić jednoznacznie negatywnie w kontekście przestrzegania konstytucyjnej zasady państwa prawa oraz zasad współżycia społecznego.

Ruch Polska 2050 rekomenduje odrzucenie poselskiego projektu ustawy w wyżej opisanym brzmieniu.